

Kuva: Rodeo.fi

Työkalupakki vesivastuulliseen arvoketjun hallintaan

Yritysten vesivastuulla tarkoitetaan niiden kestävästä veden käyttöä, hallintaa ja suojelua, jonka käytänteet kehitetään yhdessä sidosryhmien kanssa. Vesivastuu kattaa sekä yrityksen sisäisen että sen arvoketjujen toiminnan. Suomalaisyrittäjille on asetettu [tavoite tulla maailman vesivastuullisimmiksi 2030 mennessä](#). Arvoketjut ja niiden hallinta ovat viime vuosina kuitenkin tunnustettu yritysten vesivastuullisuuden haasteellisimmaksi osa-alueeksi.

Tässä tietokortissa esittelemme työkalupakin, joka tarjoaa yrityksille käytännön keinoja kehittää arvoketjujensa vesivastuullisuutta. Työkalupakki rakentuu arvoketjujen hallinnan keskeisistä kategorioista, joihin eri keinot ja työkalut on luokiteltu. Ne ovat myös liitettävissä [vesivastuusuittoumuksen](#) askeliin:

1. Vesiriskien kartoitus
2. Vesivastuustrategian laadinta
3. Arvoketjujen vesivastuullisuuden arviointi
4. Kestävän veden käytön ja hallinnan kehittäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa
5. Vesivastuullisuuden seuranta, arviointi ja raportointi

✓ Työkalupakkia voi hyödyntää olemassa olevien arvoketjujen kehittämiseen sekä uusien arvoketjujen rakentamiseen

✓ Osa työkaluista on ulkopuolisten organisaatioiden tarjoamia ja osa kytkeytyy yritysten sisäisiin prosesseihin

Työkalupakin tarkoitus on:

- ✓ Helpottaa vesivastuun huomioimista osana arvoketjujen hallintaa
- ✓ Tuoda erilaiset hallinnan keinot ja työkalut yhteen sekä luokitella niitä
- ✓ Luoda työkaluista helposti hyödynnettävissä oleva kokonaisuus yritysten käyttöön

Kategoria	Keinot	Työkaluja tarjoava organisaatio	Vesivastuusitoumuksen askeleet
Lainsäädäntö ja politiikka	Vesiluvat ja niiden vaatiminen kaikilta arvoketjun toimijoilta.		3 & 5
	Ympäristöluvut ja niiden vaatiminen kaikilta arvoketjun toimijoilta.		3 & 5
	Turvallisen veden ja sanitaation varmistaminen työntekijöille.	WBCSD WASH at the Workplace Pledge , WBCSD WASH Self-assessment Tool	3
	Yhteistyö valuma-alueen viranomaisten kanssa, jotka ovat vastuussa kestävästä veden käytöstä, luvituksesta ja hallinnasta.	CEO Water Mandate	4
Sopimukset	Vesivastuustandardien kriteeristön lisääminen soveltuvin osin sopimuksiin.	AWS , EWS	2
	Vesiriskien- ja vaikutusten huomioiminen ennen toimittajien, raaka-aineiden, hankinta- ja prosessointipaikkojen valintaa.	WWF Water Risk Filter , WRI Aqueduct , ISO 14046 vesijalanjälkistandardi , AWARE-metodologia ja indikaattorit vedenkäytölle , Ecoinvent-indikaattorit	1-3
	Sopimukseen kirjattu vaatimus toimittajille antaa tietoa omasta tuotantoketjustaan.	AWS , EWS	2-5
Strategia	Vesivastuun tunnistaminen osana yrityskontekstia ja vesivastuun integroiminen osaksi yrityksen strategiaa. Vesivastuun integroiminen hankintastrategiaan.	WBCSD CEO Guide to Water , CEO Water Mandate , Ceres Aqua Gauge , AWS & EWS , Context-based Water Targets , Science Based Targets Network	2
	Vesiriskien integroiminen osaksi riskienarviointia.	WWF Water Risk Filter , WRI Aqueduct	1 & 2
	Vesikysymykset osaksi seurantaa, auditointeja ja raportointia.	Auditointijärjestelmät, AWS & EWS , CDP & GRI	5
	Vesivastuutavoitteet, jotka tukevat arvoketjun sitouttamista.	CEO Water Mandate , Context-based Water Targets	2-4
	Ensimmäisen tason toimittajien kautta vaikuttaminen seuraavien tasojen toimittajiin. Ensimmäisen asteen toimittajan tulee kyetä osoittamaan vesivastuullinen toiminta myös omien toimittajiensa osalta.		4
	Vesivastuutavoitteet, jotka tukevat valuma-alueiden kestävyyttä. Esimerkiksi vesiensuojelu ja oikeudenmukainen vesivarojen allokointi.	Water Risk & Action Framework , Site-Level Water Targets	3 & 4
Resurssitehokkuus	Vesitehokkuuden edistäminen kriittisissä osissa arvoketjua.	Site-level Water Targets , Cool Farm Tool Water , Ecolab Smart Water Navigator	2-4
	Kestävempien toimintatapojen kehittäminen toimipaikoilla.		
	Vesiriskien rahallisten vaikutusten arviointi.	WWF Water Risk Filter , Ecolab Water Risk Monetizer	1-5
	Vesijalanjäljen laskeminen.	Ecoinvent , ISO 14046 vesijalanjälkistandardi , AWARE-metodologia ja indikaattorit vedenkäytölle , Water Footprint Assessment Manual	3
	Investoinnit toimittajien ja sidosryhmien toimintatapojen kehittämiseen sekä kapasiteetin kasvattamiseen.	Water Risk & Action Framework	4
	Veden laadun seurannan kehittäminen.	IWRA Water quality guidelines	3-5
Kommunikaatio ja informaation jakaminen	Vesivastuun määrittäminen investoinneissa	Ceres Investor Toolkit	4
	Informaation jakaminen molempiin suuntiin arvoketjussa.	CEO Water Mandate , Water Action Hub	3 & 4
	Parhaiden käytänteiden tunnistaminen ja niiden jakaminen toimittajien kanssa.	BAT -ja BEP-raportit	4 & 5
	Yhteistoiminta muiden samalta alueelta hankkivien tai samalla alueella toimivien yritysten kanssa	Water Action Hub	4
Sidosryhmäyhteistyö	Tiedonhankinnan yhtenäistäminen. Esimerkiksi kysymyspohjan luominen vesivastuukysymyksistä yhdessä saman alan toimijoiden kanssa, ulkoiset järjestelmät tiedonhankintaan.	Amfori Bepi , Together for Sustainability , Ecovadis	5
	Avoin ja toistuva dialogi vesivastuusta toimittajien kanssa.		4
	Yhteistyö muiden valuma-alueen toimijoiden (yhteisöt, muut yritykset, kansalaisjärjestöt) kanssa.	Water Action Hub CEO Water Mandate Collective Action , Guide for Managing Integrity in Water Stewardship Initiatives , Water Risk & Action Framework	4

Lisätiedot: Enni Huotari enni.huotari@aalto.fi, Anu Reinikainen anu.reinikainen@luke.fi, Suvi Sojamo suvi.sojamo@aalto.fi Työkalupakki on kehitetty osana maa- ja metsätalousministeriön hanketta "Vesivastuusitoumuksen toimeenpano ja kehitys 2019".